

Vietnamci

Historie kontaktů s Vietnamci

- 40. – 50. léta 20. století
 - jednotlivci
 - 1950 smlouva => děti postižené válkou s Francií na studiích
- 1973-1989
 - dohoda států o hospodářské pomoci => zaučování pracovníků, studium
 - výběr účastníků, krátkodobé pobyty, přípravné kurzy

- od 90. let 20. století
 - individuální ekonomická migrace
 - návaznost na předchozí pobyty
 - transferní země (→ Německo)

- Po r. 2000
 - 2013 národnostní menšina

Charakteristika menšiny

- na základě státní příslušnosti (ve Vietnamu 54 národů), ale největší počet Vietů
- vysoké procento v produktivním věku
- 1. generace: často návrat po pracovní výměně
- 1,5. generace: tzv. banánové děti, narozené zde i ve Vietnamu, vliv české kultury (škola, hlídací babičky)
- koncentrování v pohraničí a velkých městech x obchody v malých obcích

- vnitřní dělení: bohatý J x chudý S
- endogamní komunita, smíšené sňatky více ženy
- Vietnamci o sobě: hlavní rodina, samostatnost
- Č. o Vietnamcích: pracovití, uzavření, důraz na vzdělání x falešní, stánkaři a dealeři drog
- Vietnamci o Č.: nezdvořilí, oškliví

Statistické údaje

- 1991: 400
- 2011: 29.660, JmK 2.401
- 2017: téměř 60.000 trvalý nebo přechodný pobyt
- 2/2020: 62.000 trvalý nebo přechodný pobyt

Etnické identifikátory

- jazyk: problém banánových dětí, výuka
- náboženství: buddhismus nebo pouze prvky animismu (víra v duše zemřelých), křesťané 5%
- normy chování: výrazně odlišné

<https://nazory.aktualne.cz/rozhovory/cesi-ocima-vietnamcu-trochu-barbari-kteri-mysli-jinak/r~i:article:746539/?redirected=1526296414>

- zvyky vietnamské: Tết Nguyễn Đán (tet, 21.1. – 21. 2.), den zemřelých předků (5. 3.), svátek dětí (15. 8.)
- zvyky české: Vánoce, narozeniny

- hudba a tanec: minimálně živá hudba, znalost regionu a účelu

<https://www.youtube.com/watch?v=9KCcuRbEmrw>

- strava: vepřové a kuřecí maso, zelenina, rýže; pho, závitky, banh chung, způsob stolování

Kulturní instituce

- česko-vietnamské vztahy, sociální a právní pomoc, rozvoj, udržení a prezentace kultury, udržení jazyka
- Svaz Vietnamců v ČR (Praha, 1999): taneční soubory, sportovní kluby (fotbal), doučování
- Asociace českých občanů vietnamského původu (Praha, 2009)
- organizace milovníků a znalců Vietnamu (Klub Hanoi, Česko-vietnamská společnost)

Badatelé a literatura

- Ivo Vasiljev, Ján Ičo, Jiří Kocourek, Petra Müllerová, Eva Pechová – vietnamisté
- Iva Heroldová, Vlasta Matějová, Milena Secká – etnoložky, 80. léta
- Stanislav Brouček – etnolog, migrační a akulturační procesy
- Blogy Cizinci v Česku na stream.cz